

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7. DENETİM BULGULARI.....	14

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1:2022 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşmeleri	8
Tablo 2:2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşmeleri	8

KISALTMALAR

CBK	Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
ISO	Uluslararası Standartlar Örgütü (International Organization for Standardization)
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
RG	Resmî Gazete
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TÜRKSAT A.Ş	Türksat Uydü Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi
UDSEP-2023	Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı-2023

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Radyo ve Televizyon Yayınları İçin Frekans Planlamalarının ve Sıralama İhalelerinin 2022 Yılı Sonu İtibarıyla Gerçekleştirilememesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ile ilgili yasal düzenlemeler aşağıda sayılmıştır:

Kanunlar:

- 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hk. Kanun
- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hk. Kanun
- Avrupa Sınır ötesi Televizyon Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Uluslararası Sözleşme:

- Avrupa Sınır ötesi Televizyon Sözleşmesi

Yönetmelikleri:

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği
- Verici Tesis ve İşletim Şirketi İle Multipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Karasal Yayın ve Sıralama İhalesi Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Hizmetlerinin İzlenme ve Dinlenme Oranı Ölçümlerinin Yapılmasına ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Birden Çok Medya Hizmet Sağlayıcıya Ortaklıkla İlgili Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik,
- Yayın Hizmeti Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Teşkilatı ile Hizmet Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Yönetmelik
- Medya Hizmet Sağlayıcı Kuruluşlarının Elde Ettiği Ticari İletişim Gelirlerinin Denetimi ve Bu Gelirler Üzerinden Alınacak Üst Kurul Paylarının Beyan ve Ödenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Disiplin Amirleri Yönetmeliği,

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Uzmanlığı Yönetmeliği
- Medya Hizmet Sağlayıcı Kuruluşlar İle Platform ve Altyapı İşletmecilerinin Uymaları Gereken İdari ve Mali Şartlar Hakkında Yönetmelik
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kablolu Yayın Yönetmeliği
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Uydu Yayın Yönetmeliği
- Karasal Ortamda Yayında Olan Radyo Ve Televizyon Kuruluşlarından Alınacak Televizyon Kanal ve Radyo Frekans Yıllık Kullanım Ücretlerine İlişkin Yönetmelik
- Aile Ve Çocuk Dostu Yapım Ve Dizilerin Teşvik Edilmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Radyo Televizyon Ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik

Kuruluşun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yayın hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğünün, düşünce çeşitliliğinin, Rekabet Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla rekabet ortamının ve çoğulculuğun güvence altına alınması, yoğunlaşmanın önlenmesi ve kamu menfaatinin korunması amacıyla gerekli tedbirleri almak,

b) Millî frekans planında karasal radyo ve televizyon yayımları için 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu hükümlerine göre Üst Kurula tahsis edilen frekans bantları çerçevesinde televizyon kanal ve radyo frekans planlamalarını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak,

c) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşların yayın lisansı talebinde bulunabilmeleri için gerekli idarî, malî ve teknik şartları belirlemek ve bu kuruluşlardan şartları sağlayanlara yayın lisansı vermek, denetlemek ve gerektiğinde iptal etmek,

ç) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, platform, multipleks, altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinin radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin iletimi faaliyetlerine ilişkin uymaları gereken idarî, malî ve teknik şartları belirlemek, bunlara yayın iletim yetkisi vermek ve gerektiğinde iptal etmek,

d) Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti sağlayıcı kuruluşlardan alınacak yayın lisans ücretleri, karasal ortamdan sunulacak yayın hizmetleri için yıllık televizyon kanal, multipleks kapasitesi ve radyo frekansı kullanım ücretleri ile platform, multipleks, altyapı

işletmecileri ve verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretini belirlemek,

e) Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yerleşik medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerini, bu Kanun hükümlerine ve Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası andlaşmalara uygunluğu açısından izlemek ve denetlemek,

f) Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yerleşik olmayan, ancak Türkiye Cumhuriyeti yargı yetkisi altında bulunan medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinin bu Kanun hükümlerine ve Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası andlaşmalara uygunluğunu gözetmek, gerekli hâllerde diğer devletlerin yetkili kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmak,

g) Yayın hizmetlerinin izlenmesi ve denetlenmesi için gerekli izleme ve kayıt sistemlerini, gerekli hâllerde yayıncı kuruluş stüdyolarına da cihaz yerleştirerek kurmak,

ğ) Medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinde yer verecekleri koruyucu sembol sistemi ile ilgili usul ve esasları belirlemek,

h) Medya hizmet sağlayıcılarının sunduğu yayın hizmetlerinde ve platform, multipleks, altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinin sunduğu hizmetlerde bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata aykırılık tespit edilmesi veya yayın lisansı şartlarına uyulmaması hâlinde gerekli müeyyideleri uygulamak,

ı) Yayın hizmetlerine ilişkin kamuoyu araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu araştırmaların sonuçlarını ilgili taraflar ve kamuoyuyla paylaşmak,

i) Yayın hizmetlerinin izlenme ve dinlenme oranı ölçümlerinin yapılmasına ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esaslara uymayan şirket ve kuruluşlara uygulanacak müeyyideleri belirlemek,

j) 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ve bireysel amaçlı iletişim yöntemleri hariç, teknolojik gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni yayın iletim yöntemleri de dâhil olmak üzere yayın hizmetleri ile ilgili düzenlemeler yapmak ve deneme yayını izni vermek,

k) Yayın hizmetleri ile ilgili gelişmeleri takip etmek, sektöre ilişkin genel stratejileri, ortak denetim, özdenetim ve ortak düzenleme mekanizmalarını belirlemek; yayın hizmetlerinin ülkemizde gelişmesini sağlayacak çalışma ve teşviklerde bulunmak; medya hizmet

sağlayıcılarının çalışanlarına yönelik eğitim ve sertifika programları düzenlemek ve sertifika vermek,

l) Yayın hizmetleri alanında hazırlanan mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek,

m) Görev alanına giren konularla ilgili ikincil düzenlemeleri yapmak,

n) Dışişleri Bakanlığının ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, yayın hizmetleri ile ilgili uluslararası hukuk tüzel kişiliğine sahip kuruluşlar nezdinde ülkemizi temsil etmek; medya hizmet sağlayıcılarının üye olmadığı uluslararası hukuk tüzel kişiliğine sahip olmayan uluslararası kuruluşlarda temsil görevini yerine getirmek ve bu bent gereğince düzenlenen ve uluslararası andlaşma niteliği bulunmayan belgeleri ilgili bakanlık ve kurumların görüşlerini de alarak usulüne göre imzalamak,

o) Üst Kurulun stratejik planını hazırlamak, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak,

ö) Engellilerin ve yaşlıların yayın hizmetlerine ve yeni teknolojilere erişimini kolaylaştırmak amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasını teşvik etmek,

p) Taşınmaz alımı, satımı, kiralanması ve tahsisi konularını karara bağlamak,

r) Medya okuryazarlığının toplumun tüm kesimlerini içerecek şekilde yaygınlaştırılması amacıyla, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurumları ile işbirliği yapmak,

s) Medya hizmet sağlayıcılardan görevleri kapsamında her türlü bilgi, belge ve kayıtları almak, medya hizmet sağlayıcıları yerinde denetlemek ve lisans şartlarına uymayan cihazları mühürleyerek kapatmak,

ş) Gerekli hâllerde geçici veya belli bir ihtisas gerektiren nitelikteki işler için hizmet satın almak,

t) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu üyeliği için adayları belirlemek,

u) Kurul üyeleri ile Kurum personelinin uyacakları meslekî ve etik ilkeleri belirlemek,

ü) Üst Kurulun ana stratejisi ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçesini görüşmek ve karara bağlamak,

v) Seferberlik ve savaş ilânı hallerinde görev ve yükümlülükleri yerine getirmek için ihtiyaç duyulan hususları, Milli Savunma Bakanlığı ile koordineli olarak çıkarılacak bir yönetmelikle belirleyerek yayıncı kuruluşlara bildirmek ve bunları denetlemek,

y) Yayın hizmetlerinde ailenin ve çocukların korunması ilkesini gözeterek, ailenin bütünlüğü ve sürekliliği ile çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimlerini destekleyecek nitelikteki aile ve çocuk dostu yapım ve dizileri, Üst Kurulca bir önceki yılda uygulanan idari para cezalarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile birlikte belirlenecek usul ve esaslara göre teşvik etmek,

z) Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

6112 Sayılı Kanun'un 43'üncü maddesinde hizmet birimleri belirtilmiştir. Buna göre Üst Kurul, Kanunla belirlenmiş görevlerini yerine getirmek maksadıyla ana hizmet, destek hizmet ve danışma hizmet biriminden oluşan Ankara merkez teşkilatı ile İstanbul, İzmir ve Diyarbakır bölge temsilciliklerinden oluşur. İki başkan yardımcısı, beş başkanlık müşaviri görev yapmaktadır.

Ana Hizmet Birimleri	- İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı - İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı - Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı - Kamuoyu, Yayın Araştırmaları Ölçme Dairesi Bşk.lığı - Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
Destek Hizmet Birimleri	- İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı - Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı - İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı
Danışma Hizmet Birimi	- Hukuk Müşavirliği
Makama Bağlı Birim	- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Bölge Temsilcilikleri	- İstanbul Bölge Temsilciliği - İzmir Bölge Temsilciliği - Diyarbakır Bölge Temsilciliği

6112 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesinin 5'inci fıkrasında; Üst Kurula verilen görevlerin gerektirdiği asli ve sürekli görev ve hizmetlerin, Üst Kurul uzmanları ile Üst Kurul uzman yardımcılarında oluşan meslek personeli ve idari personel eliyle yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin 6'ncı fıkrasında ise, üst kurul personelinin, kadro karşılığı sözleşmeli statüde istihdam edileceği, ücret ve malî haklar dışında her türlü hak ve yükümlülükler yönünden 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olacağı personelin ücretleri ile diğer malî hakları toplamının, Üst Kurul Üyeleri için yapılan ödemelerin toplamını geçmemek üzere kurum içi hiyerarşi de gözetilerek Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde Üst Kurul tarafından tespit edileceği belirtilmiştir.

Buna göre, uzmanlık esasına dayalı olarak çalışan Üst Kurulda yeni personel istihdamının yegâne yolu Üst Kurul Uzman Yardımcısı alımı yoluyla meslek personeli istihdamıdır. Üst Kurul uzmanlığının yetiştirme ve yardımcılık dönemi olan Üst Kurul uzman yardımcılığı kadrolarına, 6112 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesi ile 657 sayılı Kanun'un ek 40 ve ek 41'inci maddeleri ve 16.06.2011 tarihli ve 27966 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Uzmanlığı Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde kadro ve ihtiyaç durumuna göre Üst Kurulca uygun görülecek tarihlerde yapılacak sözlü giriş sınavı sonuçlarına göre atama yapılmaktadır.

Meslek personeli dışındaki diğer idari personel kadrolarına yapılacak ilk defa, yeniden ve naklen atamalar ise, ihtiyaç durumuna göre genel hükümlerin yanı sıra; 6112 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak yürürlüğe konulan ikincil düzenlemeler ile Cumhurbaşkanlığının 11.09.2018 tarih ve 2018/7 sayılı Genelgeleri çerçevesinde yapılmaktadır.

15.01.2012 tarihinden önce görevde bulunan personelin ücret ve mali hakları eski mevzuat hükümlerine göre belirlenirken, bu tarihten sonra göreve başlayan personelin ücret ve mali hakları 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) hükümlerine göre belirlenmektedir.

Kurula, 31.12.2022 tarihi itibarı ile tahsis edilen toplam kadro sayısı 655 olup, dolu kadro sayısı 636, boş kadro sayısı 19'dir.

1.3. Mali Yapı

Merkezi Yönetim kapsamında bir idare olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK),

mali işlemlerini 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Kurum mali işlemlerinde Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabi olup tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemini kullanmaktadır.

6112 sayılı Kanun'un 41'inci maddesinde Üst Kurulun gelirleri;

a) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan alınacak yayın lisansı ücretleri,

b) Karasal ortamdan yayın yapan kamu ve özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan alınacak televizyon kanal, multipleks kapasite ve radyo frekans yıllık kullanım ücretleri,

c) 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yayın hizmetlerinin iletimi faaliyetinde bulunan platform, multipleks ve altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretleri,

ç) Medya hizmet sağlayıcılarının, program destekleme gelirleri hariç aylık brüt ticarî iletişim gelirlerinden ayrılacak yüzde üç paylar,

d) Gerektiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bütçesinden alınacak Hazine yardımı,

e) Sair gelirler olarak belirtilmiştir.

İdarenin 2022 yıllarına ilişkin bütçe gelir ve giderleri aşağıda açıklanmıştır.

RTÜK'e 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile giderler için 271.781.000,00 TL ödenek ayrılmış, yıl içinde yapılan eklemelerle ödenek miktarı 395.782.440,00 TL'ye ulaşmıştır, yılsonu itibarıyla gerçekleşen gider toplamı 383.954.005,44 TL olmuştur. Aynı yıl bütçesi ile öngörülen gelir toplamı 271.781.000,00 TL olup, yılsonu itibarıyla tahsil edilen net gelir toplamı 356.612.601,74 TL olmuştur.

İdareye bütçe kanunuyla tahsis olunan ödenekler ve harcamalar ağırlıklı olarak personel giderleri üzerinde yoğunlaşmış olup, %50,94 mertebesinde gerçekleşmiştir. İkinci olarak mal ve hizmet alım giderleri % 17,90 mertebesinde dir. RTÜK'ün 2022 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1:2022 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşmeleri

EK. KOD	GİDER TÜRÜ	BÜTÇE ÖDENEĞİ	NİHAİ ÖDENEK	GERÇEK LEŞEN GİDER	GERÇEK LEŞME ORANI	TOPLAM GİDERE ORANI
		(TL)	(TL)	(TL)	(%)	(%)
1	Personel Gideri	138.476.000,00	195.612.780,00	195.568.862,50	41,23	50,94
2	Sosyal Güvenlik Kurumu Ödemeleri	16.372.000,00	23.176.660,00	23.005.414,66	40,52	5,99
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	60.529.000,00	74.461.000,00	68.711.524,09	13,52	17,90
5	Cari Transferler	25.454.000,00	69.397.000,00	65.103.432,90	155,77	16,96
6	Sermaye Giderleri	31.950.000,00	33.135.000,00	31.564.771,29	-1,21	8,22
	GENEL TOPLAM	271.781.000,00	395.782.440,00	383.954.005,44	41,27	100,00

Tablo 2:2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşmeleri

EK. KOD	GELİR TÜRÜ	BÜTÇE GELİR TAHMİNİ	GERÇEK LEŞEN GELİR	NET GELİR	GERÇEK LEŞME ORANI	TOPLAM GELİRE ORANI
		(TL)	(TL)	(TL)	(%)	(%)
3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	105.094.000,00	127.699.351,65	128.427.705,74	21,51	35,89
4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	63.000.000,00	63.000.000,00	63.000.000,00	0,00	17,71
5	Diğer Gelirler	103.687.000,00	165.096.139,30	165.184.896,00	59,18	46,39
9	Red ve İadeler (-)					
	GENEL TOPLAM	271.781.000,00	355.795.490,95	356.612.601,74	30,89	100,00

RTÜK'ün teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler ve diğer gelirlerin toplamı 2022 mali yılı bütçesini oluşturmaktadır. İdarenin bu gelirlerden gerçekleşenlerin tamamı finansal tablolarına yansıtılmış olup, mali tablolarına yansıtılmamış herhangi bir geliri bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli III sayılı Cetvelde yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, düzenleyici ve denetleyici bir kuruluştur.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresi olması nedeniyle de, Genel Yönetim

Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğine ve 5018 Sayılı Kanun'un muhasebe işlemlerini içeren maddelerine tabidir.

RTÜK'ün bütçesi, Strateji ve Bütçe Başkanlığınca çıkarılan bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim muhasebe yönetmeliğine göre yapılmaktadır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri özel saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda denetime sunulanlar ve Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim sistemi oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kamu malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve iç kontrol sistemine ilişkin hususlar, 5018 sayılı Kanunun 55, 56 ve 57'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Yine aynı Kanun'un 2'nci maddesinde düzenleyici ve denetleyici kurumların bu Kanun'un hangi

maddelerine tabi oldukları belirtilmiş olup, söz konusu iç kontrol sistemini düzenleyen maddelere üst kurullar tabi değildir. Bu nedenle düzenleyici ve denetleyici bir kurum olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) 'de 5018 sayılı Kanun'un öngördüğü iç kontrol sistemi kurulmamıştır. Kurumun yapısı ve işlemleri incelendiğinde; RTÜK Teşkilatı ile Hizmet Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Yönetmeliğin 12'nci maddesi ile bu doğrultudaki görevlerin İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına verildiği görülmüştür.

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların 5018 sayılı Kanun'un 7'nci ve 8'inci maddelerinde ifadesini bulan "Mali Saydamlık" ve "Hesap Verme Sorumluluğu" ilkelerine uygun davranma zorunluluğu mevcuttur. Kanun'un emrettiği mali saydamlık ve hesap verebilme, Kurumun sorumluluğundadır. Bu sorumluluk çerçevesinde denetimin planlama aşamasında Kurumun yapısı ve işlemleri incelenmiş; iç kontrol sistemine ilişkin Kurumun iç düzenlemelerinden kaynaklanan gereklilikler ve fiili uygulamaların değerlendirilmesi, 34 ayrı değerlendirme prosedürünün etüd dilmesiyle ulaşılan sonuçlar dikkate alınarak yapılmıştır. 5018 sayılı Kanunun ilgili maddelerine tabi olmamakla beraber, iç kontrol sisteminin beş bileşenine yönelik olarak yapılan tespitler aşağıda yer almaktadır.

Kontrol Ortamı Standartları

1. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.
2. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir.
3. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.
4. Hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

5. 5018 Sayılı Kanunda, düzenleyici ve denetleyici kurulların stratejik plan hazırlama zorunluluğu bulunmamasına rağmen 6112 Sayılı Kanunun Üst Kurulun görev ve yetkilerini belirleyen 37'nci maddesinin (o) bendi gereğince Stratejik Plan hazırlanmıştır. Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.
6. İdare performans programını içerik olarak mevzuata uygun hazırlamıştır. 2020 yılından itibaren "Proje ve Faaliyetler Programı" ismiyle raporlanmaktadır.
7. Kurum riskleri kalite yönetim sistemi çalışmaları kapsamında

belirlenmiştir.

8. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

9. İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri, hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. Her daire için iş akış şemaları belirlenmiş olup İSO 9001-2015 kalite yönetim sistemi içerisinde “İş Akış Şeması” klasörü içerisinde mevcuttur.

10. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

11. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunlar farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur.

12. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmiştir.

13. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmamıştır.

14. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

15. İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

16. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır. Kurum 5018 sayılı kanununun 55, 56 ve 57’inci maddelerine tabi değildir.

İzleme Standartları

17. İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmadığından değerlendirilmemektedir.

18. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

19. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin, denetim çalışması mevcut değildir.

Sonuç olarak, iç kontrol sisteminin beş bileşenine yönelik;

Kontrol Ortamı Standartları ile ilgili çalışmaların yeterli olduğu, ancak hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmediği,

Risk Değerlendirme Standartları ile ilgili çalışmaların yeterli olduğu,

Kontrol Faaliyetleri Standartları ile ilgili olarak; ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmadığı, Kamu idaresinin ön

mali kontrol yönergesi mevcut olmadığı,

Bilgi ve İletişim Standartları ile ilgili olarak; Kurum 5018 sayılı kanunun 55, 56 ve 57'inci maddelerine tabi olmadığından Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının hazırlanmadığı,

İzleme Standartları ile ilgili olarak; Kurum 5018 sayılı kanunun ilgili maddelerine tabi olmadığından; İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmadığı, Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmadığı, İç denetim birimi olmadığından iç kontrol sistemine ilişkin, denetim çalışmasının olmadığı,

tespit edilmiştir.

RTÜK'ün yukarıda belirtilen iç kontrol sistemine ilişkin faaliyetler ve ulaşılan sonuçlara göre;

-Kurumun, 5018 sayılı Kanun'un iç kontrol sistemine ilişkin hükümlerine tabi olmaması ve kendi mevzuatında da yeterli düzenleme bulunmaması nedeniyle, kurumda mevcut mali sisteme uyumlu bir iç kontrol sisteminin kurulmadığı,

-Kanun'da belirtilen "Mali Saydamlık" ve "Hesap Verme Sorumluluğu" ilkelerine Kurum tarafından uygun davranma zorunluluğu çerçevesinde, düzenleyici ve denetleyici kurumlara uygulanmayan iç kontrol sistemine ilişkin kanun hükümleri ile ilgili olarak, genel bir düzenleme yapılması ve uygulama birliği sağlanmasının gerekli olduğu,

-Bu itibarla, düzenleyici ve denetleyici kurumların 5018 sayılı Kanun'la kurulan mevcut mali sisteme uyumlarının sağlanabilmesi ve Sayıştay raporlarına dayanılarak yönetimin şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun TBMM'de etkin bir şekilde görüşülmesine katkı sunulabilmesi için 5018 sayılı Kanun'un iç kontrol sistemiyle ilgili bu kurumlara uygulanmayan hükümlerini kapsayacak şekilde yasal düzenlemelere ihtiyaç olduğu,

Değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Radyo ve Televizyon Yayınları İçin Frekans Planlamalarının ve Sıralama İhalelerinin 2022 Yılı Sonu İtibarıyla Gerçekleştirilememesi

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)'e 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile verilen millî frekans planında karasal radyo ve televizyon yayınları için frekans planlamalarını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak görevi kapsamında 1994 yılında başlayan çalışmaların 2022 yılsonu itibarıyla gerçekleştirilemediği tespit edilmiştir.

03.03.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6112 sayılı Kanun'la Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'na, millî frekans planında karasal radyo ve televizyon yayınları için 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 36'ncı maddesine göre kendisine tahsis edilen frekans bantları çerçevesinde televizyon kanal ve radyo frekans planlamalarını yapma veya yaptıрма, frekans planlarında ulusal, bölgesel ve yerel karasal yayın ağlarının sayıları ve türleri ile sayısal yayınlar için multipleks sayılarını belirleme görevi verilmiştir.

Anılan Kanun'la birlikte yeni teknolojilerin kullanılmasına olanak sağlayacak yasal çerçeve oluşturulmuş, karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçişe ilişkin hukuki alt yapı oluşturulmuştur.

Aynı frekanstan tek bir kanal yayını yapılan analog sistemlere göre sayısal yayın

sistemine, çok daha üstün görüntü kalitesine sahip olma, daha düşük güçteki vericiler ile ulaşılabilirlik, aynı frekanstan birden çok yayın yapabilme gibi birçok teknik üstünlükleri ve maliyet avantajları bulunmakta olup karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılık, başta Avrupa ülkeleri olmak üzere birçok ülkenin kabul ettiği yayıncılık sistemi haline gelmiştir.

Türkiye’de de bu alanda geçmiş yıllardan bu yana çalışmalar yürütülmekte, kalkınma planlarında ve yıllık programlarda bu yönde hedef ve politikalara yer verilmektedir. Ancak karasal sayısal yayıncılığa geçiş konusu, 2000 yılında yürürlüğe konulan ve 2001-2005 yıllarını kapsayan "Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı"ndan başlayarak tüm kalkınma palanlarında ve yıllık programlarda yer almasına ve 6112 sayılı Kanun yürürlüğe konulmasına rağmen bu konuda önemli aksaklıklar ve gecikmeler yaşandığı görülmektedir.

23.07.2019 30840M sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan ve 2019-2023 dönemini kapsayan 11. Kalkınma Planında da bu konuya yer verilmiş bulunmaktadır. Söz konusu Kalkınma Planının “Planın Hedefleri ve Politikaları” bölümünde Karasal Sayısal Yayıncılık ile ilgili olarak;

482. Karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçiş süreci tamamlanacak, yayın altyapıları belirli bölgelerde toplanarak görüntü kirliliği önlenecektir.

482.1. Karasal sayısal televizyon yayıncılığı sıralama ihaleleri gerçekleştirilecektir.

482.2. Karasal sayısal radyo yayıncılığı sıralama ihaleleri gerçekleştirilecektir.

ifadeleri yer almaktadır.

Ayrıca, 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programının yayıncılıkla ilgili politika ve tedbirler bölümünde (Sayfa 212); 11. Kalkınma Planı 482 no.lu paragrafta değinilen “Karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçiş süreci” ile ilgili olarak 482.3. No.lu Tedbir “Sayısal yayıncılık için belli merkezlerde radyo ve televizyon kulelerinin yapımı sağlanacaktır” şeklinde belirlenmiştir.

Ancak aradan geçen zaman zarfında çalışmaların program hedeflerine uygun şekilde sonuçlandırılmadığı, 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında sıralama ihalesi yapılarak kuruluşlara yayın lisansları verileceği ve Aralık 2022 sonu itibarıyla bitirileceği hedeflenmiş olmasına rağmen bu çalışmaların henüz tamamlanmadığı anlaşılmıştır.

Karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçiş konusunda ortaya çıkan gecikme

ve aksaklıklar, kalkınma planı ve yıllık program hedeflerinin gerçekleştirilememesine neden olduğu gibi, başta TRT olmak üzere radyo-televizyon yayın kuruluşlarının teknik faaliyet ve planlamalarını olumsuz yönde etkilemekte, izleyici ve dinleyicilere daha üst kalitede yayın ulaştırılmamasına neden olmakta, analog yayıncılıktaki işletme maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle kaynakların verimsiz şekilde kullanılmasına yol açmaktadır.

Sonuç itibarıyla, 11. Kalkınma Planı ve 2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer alan hedef ve politikalar gereği, 6112 sayılı Kanun'la RTÜK'e verilen görev ve sorumluluklar çerçevesinde, Üst Kurul tarafından belirlenen idarî, malî ve teknik şartları sağlayan kuruluşlara, karasal sayısal yayıncılık sıralama ihalesi yapılarak frekans tahsisi yapılmasını, kuruluşlara yayın lisansı verilmesini teminen başlatılan çalışmaların en kısa sürede sonuçlandırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>